

AWLV Nieuwsbrief - Maart 2024

Nummer 55

Werkruimte: Van Naeltwijkstraat 9A-Voorburg

Werkavonden: woensdag vanaf 20.00 uur

www.awlv.nl

Beste leden van de AXLV en belangstellenden,

Op woensdag 17 april vindt onze jaarlijkse ledenvergadering plaats. Uiteraard hopen we op zoveel mogelijk belangstellenden, zeker omdat Alexandra van Dongen, conservator van Museum Boijmans van Beuningen, een interessante lezing zal geven voorafgaand aan het officiële gedeelte.

Maar er is ook nog een serieus 'probleem': de huidige bestuursleden verdelen na het vertrek van de vorige secretaris al meer dan anderhalf jaar de secretariële taken. Eerdere oproepen hebben geen resultaat opgeleverd. Daarom het volgende: als aanvulling voor ons enthousiaste bestuur - dat vrijwel uitsluitend bestaat uit fulltime werkende mensen - zoeken wij iemand die een aantal secretariële taken op zich wil nemen. In ieder geval behoren tot de taken:

- De e-mails bijhouden
- Notuleren van de bestuursvergaderingen die ongeveer elke twee maanden plaatsvinden
- Het uitschrijven van de ALV.

Overige activiteiten worden in overleg verdeeld.

Het is overigens geen probleem als niet-leden zich aanmelden voor de functie!

Voor het moment hebben de bestuursleden die aan de beurt waren om af te treden zich bereid verklaard om nog enige tijd aan te blijven. Mochten er echter kandidaten zijn voor de functie van penningmeester en voorzitter, dan juichen wij dat uiteraard toe. Aanmelden voor alle

functies kan per e-mail bij de huidige voorzitter a.i.

alexandra.oostdijk@gmail.com

Verder blikken we deze editie terug op een aantal activiteiten die we hebben ondernomen en zijn er nog leuke activiteiten in het vooruitzicht. Genoeg leesvoer dus!

Heel graag tot ziens op de ALV.

Alexandra Oostdijk, voorzitter AXLV

BESTUUR

Wij zoeken nieuwe bestuursleden!

Enthousiasme voor archeologie, dat hebben de leden van de AXLV gemeen. Maar voor het besturen van een dergelijke kleine vereniging is meestal weinig animo. De taken zijn te overzien, zo er zijn ongeveer 6 vergaderingen per jaar. Omdat de meeste van de huidige bestuursleden inmiddels al lang over hun termijn heen zijn (25 jaar is zelfs voor een archeologische vereniging echt te lang) zoeken wij toch met enige spoed drie nieuwe bestuursleden. Wij zoeken een voorzitter, penningmeester en secretaris. Maar vooral een nieuwe secretaris is het meest urgent. Het bestuur bestaat nu uit 5 leden. Naast voorzitter, penningmeester en secretaris nog een bestuurslid algemeen (Toine) en bestuurslid voor communicatie & pr (Marjolein). Een korte omschrijving van de functies en taken zetten we op een rij.

Een **voorzitter** is het gezicht van de vereniging. Uitgebreide kennis van

archeologie is niet noodzakelijk; interesse in geschiedenis, met name die van Leidschendam-Voorburg, wel. Iemand met goede contactuele eigenschappen, een (klein) netwerk in de gemeente met een bereidheid de werkgroep naar buiten te vertegenwoordigen. Taken zijn onder meer het leiden van de algemene vergadering en de vergaderingen van het bestuur en leden. Binnen het bestuur initiatieven nemen, coördineren en het uitvoeren van bestuurswerkzaamheden.

Een **secretaris** die de vergaderingen in samenspraak met de voorzitter uitschrijft en notuleert; die de binnenkomende mails behandelt en contacten onderhoud met het archeologische veld, zowel amateurs als professionals. De secretaris is verantwoordelijk voor het ledenbestand, het verwerken van nieuwe aanmeldingen en het onderhouden van contacten met de leden. Samen met de bestuursleden zorgt de secretaris voor de coördinatie van activiteiten tijdens bijvoorbeeld het Archeologieweekend en Open Monumentendag. Ook de meeschrijven aan de nieuwsbrief, het jaarverslag en de subsidieaanvraag vallen onder de verantwoordelijkheden.

Een **penningmeester** die verantwoordelijk is voor het bijhouden van de financiën en de inkomsten en uitgaven in de gaten houdt. Samen met voorzitter en secretaris is de penningmeester verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag, de subsidieverantwoording en de subsidieaanvraag naar de gemeente.

Save the date: ALV & lezing op woensdagavond 17 april 19.30 uur

Voorafgaand aan onze ALV geeft Alexandra van Dongen een lezing over eten en drinken in de 17^e eeuw. Dit naar aanleiding van de door haar

samengestelde expositie *'Aan tafel met Huygens. Een reis door de keuken van Hofwijck'*. In de expositie zijn ook een aantal bruiklenen te zien uit Voorburg. Alexandra gaat ook in op de betekening van deze archeologische vondsten. De lezing start om 19.30 uur en duurt ongeveer een uur. De officiële uitnodiging voor de ALV en de bijbehorende stukken sturen we een aantal dagen ervoor toe. Wij hopen op een hoge opkomst!

Geslaagde excursie naar de Zandmotor op zondag 12 november 2023

Toine van Wieringen

Al langere tijd wordt het strand van de Zandmotor bezocht door amateurarcheologen die hopen op een mooie vondst uit de tijd dat de Noordzee nog droog lag tijdens de ijstijden. Tussen Kijkduin en Monster liggen hier in het opgespoten zand resten van Pleistocene dieren of soms zelfs prehistorische werktuigen.

Hoog tijd daarom voor de AWLV om ook eens een bezoek te brengen aan wat toch ook een beetje onze 'achtertuin' is. Zeker als je weet dat leden van ons hier al jaren geleden eens meededen aan een archeologisch kustonderzoek onder leiding van Bert van der Valk. Dat was toen achter de duinen maar ons excursiedoel was deze keer het strand met ondergetekende als excursieleider.

Op zondag 12 november om 10 uur verzamelde zich ruim 20 deelnemers met toch wel hooggespannen verwachtingen bij de opgang van het strand in Molenslag bij de Molenslag. Het tijdstip was bepaald doordat het eb was zodat er genoeg strand zou zijn. Met als bonus een zonnetje waardoor het niet te koud was ondanks een stevige en daarmee behoorlijk frisse zeebries.

Speurend in een schelpenbank vond Halinka een stukje Mammoetivoor

De start was een inleiding door de excursieleider over het ontstaan van de Zandmotor en wat er opgeraapt kan worden. Dit was meteen een bijsluiter met een winstwaarschuwing omdat je nooit weet wat je kan verwachten; het spel van weer en wind kunnen van dag tot dag een totaal ander beeld veroorzaken. Soms met bijna alleen zand en vrijwel geen vondsten tot veel schelpenbanken met kans op wat leuks. Ook ontstaat door internet een scheef beeld omdat de spectaculaire vondsten de hoofdrol pakken zonder het verhaal van urenlange zoektochten zonder resultaat. Gelukkig werkte het weer mee zodat er genoeg schelpenbanken waren om in te snuffelen met materiaal afkomstig van verdwenen landschappen en dieren. Hieronder een overzicht over de Zandmotor en wat deze ons vertelt over lang vervlogen tijden.

Zandmotor weetjes

Hieronder een bloemlezing van weetjes over de Zandmotor

In de eerste plaats wat over de hoofdpersoon: de Zandmotor zelf:

- In feite is het welkom op het 'Deltaduin'! Maar niemand kent deze naam terwijl het nota bene de

winnende inzending was van de publieksprijsvraag...

- De Zandmotor is een voorbeeld van het zogenaamde dynamisch kustbeheer; d.w.z. werken met natuurlijke processen zoals stroming en de wind en niet zoals honderden jaren lang geprobeerd werd het fixeren van de kustlijn. Je zou denken dat het een Nederlands idee is; maar nee, de eer gaat naar de Tsjechische ingenieur JN Svasek. Zijn benadering inspireerde vervolgens weer de waterbouwkundige Ronald Waterman
- Waterman wilde de hele Nederlandse kust voorzien van eilanden maar tot nu toe is dit het eerste experiment met een kunstmatige zandbank in de vorm van een haak met als geestelijke vader de kustwaterbouwkundige Marcel Stive. Deze zandbank moet zorgen voor een natuurlijke versterking door de verplaatsing van zand door stroming en wind. De locatie is gekozen vanwege het smalle strand
- In 2011 was het project gereed na het opspuiten van 21,5 miljoen m³ zand over een oppervlakte van 128 ha. De kosten waren € 70 miljoen dus ca. € 32,5/m³. Het zand is 10 kilometer voor de kust opgezogen uit de voormalige Rijnstructuur; een onderdeel van de gigantische Oerriijn die ook onder het Prins Clausplein ligt.
- Maar werkt het ook zoals bedoeld? Volgens de berekening is de bescherming voor 20 jaar en we zijn nu dus 13 jaar verder. De constante data van de ARGUS meetmast, de meetboeien op zee en de andere monitoring laten zien dat veel klopt maar dat er ook tegenvallers zijn. Het zand is na 10 jaar voor de helft weg waarvan 2/3 naar het noorden ging en inmiddels bij Zuiderstrand van Duindorp is gearriveerd. De rest ging naar het zuiden. Maar een tegenvaller

is dat de duinvoet minder aanstuift door de vele schelpen die een dikke schelpendecken creëren die het zand fixeren. De stroming werkt dus wel maar de windverplaatsing minder.

De vondsten worden gedetermineerd; van fossiele oesters tot natuurlijke vuursteen maar ook o.a. een door Bram opgeraapt "bedriegertje" of Limonietje, een ijzerhoudende kleisoort, die de gekste vormen kunnen hebben zoals een abstract sculptuurtje

Het prehistorische hoofdstuk

Op de Zandmotor wordt materiaal gevonden dat teruggaat tot heel dan een half miljoen jaar geleden. Het zijn resten van een steeds wisselend landschap veroorzaakt door temperatuurschommelingen

- Afwisselend land en onder water door telkens warme perioden tussen ruim 50 (!) IJstijden
- Vooral pleistocene dieren inclusief schelpen, vissen en haaien
- Van heel grote dieren zoals Wolharige mammoet tot zeer kleine zoals kikkers maar ook vogels zoals de uitgestorven

Reuzenalk (sinds 1843) en de Reuzenbever (al ruim een kwart miljoen jaar) die eigenlijk meer op een Muskrat leek.

- Menselijke resten alleen nog uit de middensteentijd (9000 tot 11.000 oud)

Oude steentijd

- Al heel lang was de droge Noordzee een leefgebied van vroege mensen; bijzonder zijn de 900.000 jaar oude voetsporen in de klei van een groepje humanoïde met mannen, vrouwen en kinderen aan de Engelse oostkust
- Alleen stenen werktuigen
- Meeste vondsten op de zandmotor van Neanderthalers en dan vooral uit het midden paleolithicum 40.000 tot 160.000 jaar en een beetje laat paleolithicum
- De belangwekkendste vondst is een vuurstenen "keukenmesje" niet groter dan een duimnagel omdat het een greepje had van berkenpek. Helaas zonder vingerafdrukken maar het bleek toch een sensationele vondst. De archeologen dachten namelijk eerst nog aan de middensteentijd maar de C14 datering kwam uit op 47.000 jaar oud. Dat was verrassend omdat er alleen dwergberkjes op de toendra groeiden zodat alleen via een technisch ingewikkeld destillatie proces genoeg pek geproduceerd kon worden zoals werd aangetoond met praktijkproeven. Er zijn verder maar 3 andere vondsten bekend in Europa; 2 in Duitsland en 1 in Italië.

Middensteentijd

- Van 9000 tot 11.000 geleden maar de Doggersbank was nog lang een eiland dat 6050 jaar geleden definitief onder de golven verdween
- In deze periode werd het landschap vanzelfsprekend steeds natter met meer moerasbossen

- Wetenschappelijk belangrijk zijn vooral de vele benen werktuigen die bij landopgravingen zeldzaam zijn. Het zijn pijlspitsen tot heel kleine (8,8 mm) doordat ze volledig zijn opgebruikt tot harpoenpunten tot wel 15 cm, maar ook beitelstjes, priemen, vishaken maar ook gewebijlen. De spitsen hebben vaak impact breuken en blijken heel verassend niet alleen van rendier en eland bot gemaakt maar ook van menselijk bot. Dat geeft aanleiding tot interessante speculaties: lag er een bot van opa toevallig bij de hand of ging het meegeven van bijzondere krachten doordat hij heel goed jagen. Maar ook een verslagen vijand is een optie

Moe maar voldaan aan tafel in de strandtent.

Tableau met vondsten in de laatste 5 jaar opgeraapt door Toine van Wieringen. Referentiemaat: de kaak rechtsboven is ca. 14 cm lang. Van linksboven naar rechtsonder: kaak Reuzenhert; kies Wolharige Neushoorn; 2 zogenaamde bedriegertjes of limonietjes, een klei-ijzerverbinding; een geknobbelde hartschelp en een Noorse hartschelp uit het Emien (warme periode tussen de laatste twee ijstijden toen er o.a. nijlpaardjes in de Rijn zwommen). Een stukje niet te determineren fossiel bot (wordt veel gevonden); daaronder een kies van een Oeros of Steppewisent; 2 haaiantanden waarvan boven een grote witte Haai en onder een visetende haai; 4 "koffieboontjes" of tanden van een Dorade -waarvan Alexandra er maar liefst 2 wist te scoren. Met daaronder een vissenkaakje; daarboven een 'handje van Aldrovandi'. Genoemd naar een 16^e eeuwse natuurtekenaar, toen nog gedacht werd dat dit van monsters afkomstig was. In werkelijkheid is het een begin van een Mammoetkies: die groeien als lamellen en vervolgens door cement worden verbonden. En tenslotte een fragment ivoor van een stoottand van een Mammoet.

Verslag: excursie naar Huis van Hilde
Joanneke van den Engel-Hees

Op zondag 4 februari 2024 brachten we een langverwacht bezoek aan Huis van Hilde in Castricum, het archeologiemuseum en provinciaal archeologisch depot van de provincie Noord-Holland. Met 17 volwassenen en een peuter was het een gezellige grote groep. Eerst met z'n allen aan tafel voor een lekkere lunch, zodat we een goede bodem hadden om daarna uitgebreid rond te kijken. Na een korte inleiding door mij over Huis van Hilde liepen we gezamenlijk door de vaste opstelling over de archeologie van Noord-Holland.

Vaste opstelling in Huis van Hilde (foto: Gerda van Raan-Onderwater).

Met natuurlijk aandacht voor de mensfiguren, reconstructies gemaakt op basis van skeletten die in de provincie gevonden zijn, zoals Cees de Steentijdman, de laat-Romeinse Hilde natuurlijk (naar wie het museum is genoemd) en Willem van Brederode en zijn vrouw Hillegonda van Voorne, leden van de middeleeuwse hoge adel. Vervolgens kon iedereen zelf nog een tijd rondkijken, ook in de tijdelijke tentoonstelling 'De Makers

van Holland' over de ontginningsperiode tussen 900 en 1300.

Koffiepauze in het museumcafé (foto: Gerda van Raan-Onderwater).

Na de koffiepauze, waarin zoonlief zich vermaakte in het speekasteel in het museumcafé, was het tijd voor een ronde door de depots. Bijzonder, omdat deze normaal gesloten zijn voor het publiek, dat alleen door een paar ramen in de tentoonstelling een kleine glimp kan opvangen van wat er achter de schermen gebeurt. Maar omdat ik hier werk als medewerker collectiebeheer van het provinciaal depot, wilde ik de werkgroep natuurlijk graag laten zien wat we doen met al die duizenden dozen met vondsten. Omdat bepaalde materialen onder specifieke klimaatomstandigheden bewaard moeten worden, hebben we meerdere depots: twee algemene depots, een metaaldepot, een organisch depot en het papierdepot (opgravingsarchief). Per jaar komen er enkele honderden dozen met vondsten binnen, die allemaal goed bewaard en geregistreerd moeten worden. Iedereen was erg onder de indruk.

Al met al was het een heel gezellige en geslaagde excursie! En natuurlijk nog veel dank voor de bloemen die ik achteraf als bedankje kreeg, heel leuk!

Expositie Museum Hofwijck: Aan tafel met Huygens. Een reis door de keuken van Hofwijck.

Marjolein van den Dries

Op dit moment in is Museum Hofwijck de tentoonstelling 'Aan tafel met Huygens' te zien. Deze tentoonstelling is samengesteld door Alexandra van Dongen (conservator museum Booijmans van Beuningen). In deze bescheiden expositie is er aandacht voor wat er op tafel stond in de tijd van Constantijn en Christiaan Huygens. De bron hiervoor is onder meer het 17^e eeuwse kookboek '*De verstandige kock Of Sorghvuldige Huyshoudster*' waarvan een exemplaar te vinden is in de Huygens bibliotheek van Hofwijck zelf.

Naast schilderijen en een gedekte tafel zijn er in de keuken een aantal 17^e eeuwse gebruiksvoorwerpen te zien. Waaronder een aantal uit de AWLV-opgraving Schoolstraat. Tijdens haar lezing op 17 april zal Alexandra van Dongen ingaan op het culinaire leven in de 17^e eeuw op Hofwijck en de (archeologische) voorwerpen in dit perspectief meenemen.

Een bruidsschat in scherven – Van Schoolstraat naar Venestraat

Wim van Horssen

Toen in het begin van deze eeuw de archeologische werkgroepen van Voorburg (AWV) en Leidschendam (AWL) in navolging van deze gemeenten fuseerden, bracht de Leidschendamse werkgroep een enorme bruidsschat mee ten huwelijk. Het ging om vele tientallen dozen en kratten met scherven van opgravingen uit de laatste decennia van de 20e eeuw. Van al dit materiaal is tot nu toe slechts een deel bestudeerd en gepubliceerd, waaronder de turfputten in het bouwplan Voorburgseweg uit 1985 en de vondsten die rond de eeuwwisseling

zijn gedaan bij de restauratie van een boerderij aan de Noortheylaan. Over dat laatste is in 2013 het boek 'Vijf eeuwen boeren aan de Noortheylaan in Leidschendam' verschenen. Maar nog veel van de Leidschendamse bodemvondsten ligt nog in het magazijn van de werkgroep te wachten op uitwerking.

Daarom heeft de werkgroep na verwerking van de onderzoeken in de Voorburgse Schoolstraat, waarover in 2022 het boek 'Wonen werken in de Schoolstraat in de 17e en 18e eeuw' is verschenen*, de focus gericht op onderzoeken die in de Leidschendamse Venestraat zijn uitgevoerd.

Afb. 1. De onderzoeklocaties in de Venestraat in Leidschendam aangegeven op een luchtfoto uit 1963. Van links naar rechts: Venestraat nr. 101-103, het Oude Tolhuis en de Landscheidingsdijk.

De Venestraat, die vanaf de sluis via een kronkel richting Stompwijk loopt, is niet zomaar een straat. Hij is enkele eeuwen geleden aangelegd op de Landscheiding, de dijk die de grens vormt tussen het Hoogheemraadschap Rijnland en het Hoogheemraadschap Delfland. Deze landscheiding, die dus in feite een waterscheiding is, loopt vanaf de kust bij Wassenaar tot aan Gouda. Hij is ook in Voorburg niet onbekend, want de werkgroep heeft er tijdens het archeologische onderzoek voor het project Sijtwende in de laatste jaren van de vorige eeuw verschillende stukken van aangesneden.

De naam Venestraat verwijst naar het aldaar gelegen veengebied, dat zo'n 8000 jaar geleden, na sluiting van de binnenste strandwal, was ontstaan. In zoverre ze niet na ontwatering voor landbouw werden gebruikt, vielen die gronden vanaf de late middeleeuwen ten prooi aan de delving van turf als brandstof. Toen het ook mogelijk werd om onder water af te turven ontstonden daardoor grote plassen, onder andere in de Tedingebroekpolder achter de Leidsche Dam. Het gevolg was dat de Venestraat aan beide zijden door water omgeven werd. Na beëindiging van de turfwinning in dit gebied, zijn de plassen drooggemalen, waarna de grond is gebruikt voor landbouw en later voor woningbouw.

Afb. 2. De gecombineerde pandjes van Venestraat nr. 101-103 in 1990 (Archief Leidschendam-Voorburg).

In de jaren tachtig en negentig van de 20e eeuw heeft de Archeologische Werkgroep Leidschendam onder leiding van Toine van Wieringen verschillende onderzoeken in de Venestraat uitgevoerd. De komende tijd krijgen drie daarvan de aandacht, namelijk een archeologisch onderzoek naar de opbouw van de Landscheidingsdijk, een bouwhistorisch en archeologisch onderzoek van het voormalige Oude Tolhuis en een eveneens tweeledig onderzoek naar twee

(gecombineerde pandjes) ter hoogte van Venestraat nr. 101-103.

In 1992 kreeg de werkgroep gelegenheid de opbouw van de dijk van de Landscheiding te bekijken. Dat was toen een archeologische primeur, omdat de Landscheiding nog nergens was opgegraven. Het ging om een gedeelte tussen de Kostverlorenweg en Oude Middenweg, in het verlengde van de Venestraat. Voor het graafwerk schreven vijftien jongeren in van de Nederlandse Jeugdbond voor Geschiedenis (NJBG). Ze konden tijdens een instructiekamp onder leiding van ervaren AWL-ers niet alleen lekker graven, maar ook kennismaken met allerlei archeologische technieken en met het documenteren van waarnemingen en vondsten. Kees Teszelszky van de werkgroep was als NJBG-lid organisator van het instructiekamp. Hij maakte een verslag van dit meerdaagse project voor Fibula, het verenigingsblad van de NJBG.

Afb. 3. In een artikel in *Het Leidschendamse Krantje* van 3 mei 1990 werd aandacht besteed aan het onderzoek door de AWL in de Venestraat op nr. 101-103.

Ook in 1992 werd het Oude Tolhuis in de Venestraat afgebroken. Het was bouwvallig en de eigenaar kreeg vergunning om het te slopen om ruimte te maken voor een nieuw kantoorgebouw. Op dat moment stond alleen nog het in de 19e eeuw verbouwde voorhuis overeind,

waar vroeger een koffiehuis was geweest. Het achterhuis, dat bestond uit een mogelijk 17e-eeuwse boerderij, was al eerder afgebroken.

Voorafgaande aan de sloop kreeg de AWL van de eigenaar, bouwbedrijf Schouten, toestemming om in het Oude Tolhuis bouwhistorisch en archeologisch onderzoek te doen. Het graafwerk leverde bijna zeventig vondsten op, waaronder veel scherven van eenvoudig roodbakkerd aardewerk, stukken bouwmetaal en enkele pijpenkoppen.

Afb. 4. Een Nederrijns bord gevonden op nr. 101-103.

Ook in het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw kreeg de Leidschendamse werkgroep van de eigenaar, dhr. Van der Geest, gelegenheid in de (gecombineerde) pandjes Venestraat nr. 101-103 bouwhistorisch en archeologisch onderzoek te doen. Het ging hierbij niet bepaald om een luxewoning. Dat bleek direct al bij het bouwhistorische onderzoek, maar spreekt ook uit het gevonden materiaal. Dit maakt het onderzoek des te interessanter, omdat over eenvoudige woningen naar verhouding minder bekend is dan over 'rijkeluishuizen'. De bouwwijze en de vorm van het pand wijzen op een oorsprong in de 18e eeuw.

Afb. 5. Een Delftsblauwe tegel met een tollende Cupido gevonden op nr. 101-103.

Doe mee!

Het project Venestraat zal de komende tijd veel mankracht eisen. Dus wie zin heeft om zich te verdiepen in de Leidschendamse vondsten is van harte welkom op woensdagavond in de werkruimte van de AWLV aan de Van Naeltwijckstraat 9A in Voorburg.

* Leden van de AWLV kunnen hun exemplaar van de publicatie over de Schoolstraat nog steeds gratis op komen halen tijdens de werkavonden. Voor anderen is hij voor € 15 te koop.

AGENDA

Erfgoeddag en Historische Trekvaartdag op zaterdag 13 april.

Het programma staat op www.historischetrekvaart.nl/voorburg/ Onze bijdrage bestaat uit een informatiekraam bij de andere erfgoedpartners, in de Herenstraat. Daar staan ook alle andere Erfgoedpartners. We geven een of meer rondleidingen bij Forum Hadriani en organiseren een kinderactiviteit.

Wie wil(len) helpen met bemensen van een kraam in de Herenstraat? Aanmelden kan door een mailtje naar secretariaat@awlv.nl.

LEZING

Lezing door Leo Verhart: Parallele sporen
Donderdag 23 mei 2024. Locatie en tijd volgen nog.

Leo Verhart (o.a. voormalig conservator prehistorie in het Rijksmuseum van Oudheden) zal een lezing geven over zijn recent gepubliceerde omvangrijke dubbelbiografie over Jan Hendrik Holwerda (1873-1951) en Albert Egges van Giffen (1884-1973).

Deze twee mannen domineerden bijna vijftig jaar lang de Nederlandse archeologie. Ze waren meester en leerling, maar kregen al snel ruzie. Het gevolg was dat ze bijna hun hele leven elkaar zouden tegenwerken. Die fascinerende strijd zou bepalend zijn voor de ontwikkeling van de Nederlandse archeologie.

Holwerda werkte bij het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden, de toonaangevende instelling in de Nederlandse archeologie. Hij introduceerde de moderne archeologie in ons land. Zijn leerling Van Giffen zou hem binnen dertig jaar overvleugelen met zijn eigen Biologisch-Archeologisch Instituut in Groningen. Holwerda en Van Giffen zijn de grondleggers van de

archeologie in Nederland, even samen en daarna apart. Hun levens zijn sterk met elkaar vervlochten, al zagen ze het zelf anders. Vanuit onze tijd zijn die levens te volgen als lange parallel lopende sporen. In de lezing zal ook aandacht zijn voor hun band met Voorburg. Holwerda heeft jarenlang opgegraven op de landgoederen Arentsburg en Hoekenburg, op zoek naar de Romeinse sporen die hier in de grond lagen en die hij interpreteerde als een vloodstation. Van Giffen daarentegen, die samen met Holwerda opgroef, had er zo zijn eigen mening over. De eerste ruzies tussen Holwerda en Van Giffen ontstonden in Voorburg.

Nationale Archeologiedagen op 15-16 juni

Het landelijke weekend dat bol staat van de archeologische activiteiten! Wij willen op zondag 16 juni een aantal activiteiten organiseren bij Forum Hadriani en Agora. Zoals rondleidingen, bakken van Romeinse broodjes, kinderactiviteiten waaronder knutselen en een informatiestand. Ook willen we kijken of we een aantal Romeinse figuren kunnen inhuren. Dit kunnen we niet alleen! Wie wil mee helpen met de organisatie en/of een paar uurtjes meedoen tijdens de dag? Aanmelden kan door een mailtje te sturen naar secretariaat@awlv.nl.

